

Հաստատություն
Տնօրեն՝ Արքայի Տիկին Տիկին Տիկին

<<Կոշի միջնակարգ դպրոց >>
2023-2024 ուստարի

Խ դասարան
Դասղեկի աշխատանքային պլանավորում

Դասղեկ՝ Սարիանա Թամրազյան

Կրթական-դաստիրակշական աշխատանքների հիմնական ուղղությունները

1. Ներածություն դասարանի ընդհանուր բնութագիրը - 10-րդ դասարանում սովորում են 15 աշակերտ՝ 5 աղջիկ և 11 տղա: Դասարանում ձևավորված է առողջ, միասնական ամուռ կոլեկտիվ: Աշակերտների հետ տարվում են կրթական և դաստիրակշական աշխատանքները: Աշակերտները շատ լավ զիտեն դպրոցի կարգն ու կանոնը, իրենց իրավունքներն ու պարտականությունները: 2. Ուսումնադաստիրակշական նախատեսվող աշխատանքներն ուսումնական տարվա ընթացքում - պետք է իրականացվի հայեցի, գեղագիտական, բարոյական, հայրենասիրական, սպորտային կրներանսներ, սպորտանդիաններ, բանավեճեր, երեխաների հայացքների, մոտեցումների բացահայտման ուղղությամբ բայլեր:

Կարևորագույն միջոցը դասապրոցեսն է, որի ընտացքում տրվում են զիտելիքներ, հմտությունների զարգացում, կարողությունների դրսորում, նախաձեռնության ինքնուրույնություն, հանդուրդականության խթանում:

3. Հայեցի դաստիրակություն

3.1 Հոգևոր դաստիրակություն- Ազգային հոգևոր դաստիրակության նպատակն է աշակերտների մեջ սեր և հարգար սերմանել կյանքի հոգևոր արժեքների նկատմամբ, որ կարողանան սահմանագատել հոգևոր և նյութական արժեքները:

3.2 Գեղագիտական դաստիրակությունը մանկավարժների և դաստիրակների համատեղ գործունեության գործընթացն է՝ ուղղված դպրոցականների գեղագիտական կուլտուրայի ձևավորմանը: ԳԵՂ. Դաստիրակության մեթոդներն են՝ արվեստի եկերի, առակների ու երեսույթների վերլուծությունը:

3.3 Ռազմա-հայրենասիրական դաստիրակությունը նպաստում է աշակետու մոտ սեր սերմանել հայրենիք, նրա սահմանները ամուր պաշտպանելու նկատմամբ:

ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵԿԵՐԸ ԿԱՐՈԴ ԵՆ ԴՐԱԿԱՆՈՐԵՆ ԱՆԴՐԱՊԱՐՆԱԼ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄՈՏ ՌԱԶՄԱՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՎՐԱ:

3.4 Ֆիզիկական դաստիրակությունը հանդիսանում է դաստիրակության կարևորագույն բաղադրայմաս և մեծ նշանակություն ունի անձի համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացման Համար: Ֆիզ. Դաստիրակության բազմաբնույթ խնդիրները իրականացնելիս պետք է հաշվի առնել աշակերտի տարիքային առանձնահատկությունը:

3.5 Աշխատանքային դաստիրակությունը նպաստում է աճող սերնդի համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացման հիմնախնդիրի լուծմանը: Աշխատանքային դաստիրակության նպատակները բազմազան են, ուստի և պետք է յուրաքանչյուր երեխային ցուցաբերել անհատական մոտեցում:

Բնապհպանական դաստիրակությունը աշակերտներին էկոլոգիական զիտելիքների հողորդում և յուրացում, որպեսզի նրանք զիտակցեն, ոչ բնությունը ազգային հասարակական հարստություն է, և պետք է պահպանել, խնամրով վերաբերվել նրան:

4. Դպրոց-ընտանիք կապը- Կարևորագույն հիմնախնդիրն է դպրոց-ընտանիք կապի մշտապես պահպանումը, բանզի մեջն առանց մյուսի չի կարող լիարժեք դրսորովել, դրանք լրացնում են միմյանց և երկուսի գործելու դեպքում արդյունքն ակնհայտ կլինի:

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄԱԿԱՆԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

	Ուսումնադաստիրակաշական աշխատանքների	բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	Կատար ողներ
1	Քո վարքագիծը տանը և դպրոցում		1.09.2023թ.	դասղեկ
2	Հասունության շեմին		8.09.23թ	դասղեկ
3	Անկախության տո.նի խորհուրդը		15.09.23թ	դասղեկ
4	Ինչ է թրաֆիքինզք		22.09.23թ	դասղեկ
5	Կենդանիների զարմանահրաշ աշխարհում		29.09.23թ	դասղեկ
6	Հաղթում է նա, ով չի հանձնվում		6.10.23թ	դասղեկ
7	Իմ ընտանիքը, իմ ամրոցն է		13.10.23թ	դասղեկ
8	Մարդասիրությունը գթության քույրն է		20.10.23թ	դասղեկ
9	Իմ իրավունքները և պարտակառությունները		3.11.23թ	դասղեկ
10	Կարողությունների հստակեցում		10.11.23թ	դասղեկ
11	Առողջ մարմնում առողջ հոգի		17.11.23թ	դասղեկ
12	Դատարկ մարդիկ են գոռողանում		24.11.23թ	դասղեկ
13	Ստախոտաւթյունը մեծագույն չարիք է		1.12.23թ	դասղեկ
14	Հետևություններ չանել մարդու մասին, երբ արարքների պատճառները չգիտես		8.12.23թ	դասղեկ
15	Մարդ.որ ծառեր էր տնկում ու երջանկություն աճեցնում		15.12.23թ	դասղեկ
16	Թրաֆիքինզի զոհերը .		22.12.23թ	դասղեկ
17	Տիառնընդառաջ. Տոնի լուսարանում		12.01.24թ	դասղեկ
18	Նրա մասին ով իմ կողքին է		19.01.24թ	դասղեկ
19	Կրթության դերը մեր կյանքում		26.01.24թ	դասղեկ
20	Պոլիեթիլենային տոպարակները և շրջակա միջավայրը		2.02.24թ	դասղեկ
21	Սերը վեհ զգացմունք է		9.02.24թ	դասղեկ
22	Մայրական սեր և հարգանք ծնողի նկատմամբ		16.02.24թ	դասղեկ
23	Վատ սովորությունները տանում են կործանման		23.02.24թ	դասղեկ
24	Սերը և գեղեցկության հավերժական ձգուում		1.03.24թ	դասղեկ
25	Ինչպես ս հասկանալ մարդկանց		8.03.24թ	դասղեկ
26	Հանդուրժողականություն		15.03.24թ	դասղեկ
27	Եկենք զրուցենք		22.03.24թ	դասղեկ
28	Թմրամոլությունը և որա հետևանքները		5.04.24թ	դասղեկ
29	Անտարքերությունը չարիք է ծնում		12.04.24թ	դասղեկ
30	Ինչպես գնահատել գեղեցիկը		19.04.24թ	դասղեկ
31	Հավատարմություն		22.04.24թ	դասղեկ
32	Ինչ է նշանակում լինել քաղաքակիրք		3.05.24թ	դասղեկ
33	Մայիսյան հաղթանակներ		10.05.24թ	դասղեկ
34	Դեպի բնություն		17.05.24թ	դասղեկ

Ծնողագորկ աշակերտներ չկան:

Բազմազավակ ընտանիք ունեցող աշակերտներ չկան՝

Ներառական կրթություն ստացող աշակերտներ չկան:

Դասարանական ծնողական խորհրդի կազմը

Նախագահ՝ - Եղիկյան Հոնարա

Նախագահի օգնակամ-Գրիգորյան Տաթևիկ

Աղամյան Տիրուհի

Աշակերտական խորհուրդ

Նախագահ՝ Բադալյան Լիլիթ

Սարգսյան Մագնալենա

Զաքարյան Հերիքնազ

Մարգարյան Գևորգ

Զաքարյան Մյուզաննա

Ծնողականժողով

	Քննարկվող հարցեր	Ամիս, ամսաթիվ
1.	.Դասարանական ծնողական խորհրդի ընտրություն: .Կարգապահական հարցերի քննարկում: .Հակահամաձարակային կանոնների պահպանման հետ կապված հարցերի քննարկում:	12.09.2023թ.
2.	.Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ամփոփում:	22.12.2023թ.

3	1. Կարգապահական հարցերի քննարկում 2. Ուսման առաջադիմության և բացակայությունների հետկապված հարցերի քննարկում 3. Պատմամշակութային էքսկուրսիայի կազմակերպում 4. Ընթացիկ հարցեր	01.03.2024թ
4	1. 2022-2023 ուսումնական տարվա ուսումնադասաստիարակչական աշխատանքների ամփոփում 2. Ընթացիկ հարցեր	27.05.2024

Ծնողական ժողով

«Խրախուսումն ու պատիժը՝ որպես դաստիարակչական մեթոդ ընտանիքում»

Ժողովը ընթանում է ինտերակտիվ ձևով: Բոլոր ներկաները բաժանված են խմբերի:

- ✓ «Խրախուսման»խումբ
- ✓ «պատիժ»խումբ
- ✓ «փորձագետների»խումբ
- ✓ «ծնողների»խումբ:

Գրատախուսակին գրված է ժողովի նախարանը:

Ինչպես դեղորայքը չի ծառայում նպատակին, եթե չափաբաժնը չափից շատ է,

Այնպես էլ խրախուսումն ու քննադատումը՝ երբանցնումնարդարությանշափը:

Ա. Ծովենիառներ

Դասեւկի ներածական խոսքը

Ինչպես դաստիարակել երեխային՝ բացահայտելու համար այն լավագույնը, որը կա նրա մեջ, և արտահայտել ողջ լավագույնը, որը կա մեր մեջ: Միակ, բացառիկ բաղադրատոմս չկա և չի կարող լինել:

Ինչպես որ չկան իդեալական երեխաներ, այնպես էլ չկան իդեալական ծնողներ: Ծնող լինել՝

նշանակում է շարունակ սովորել ծնողինել.

Զարգացնել կանխազգացողությունը,

Հնարավորության սահմաններում ինքնակատարելագործվել: Պատժելը և

խրախուսելը՝ որպես դաստիարակության մեթոդ,

Ոչ միշտ են դրական դեր խաղում երեխայի անձի զարգացման ընթացքում,

Սակայն ծնողները հաճախ են դրանք կիրառում: Ահա, այսմասին է մեր այսօրվա գրույցը:

Շատ հաճախ երեխան դառնում է նյարդային՝ ազրեսիվ և անհավասարակշիռ, եթե ծնողները սխալ ու կոպիտ են կիրառում նրանց հանդեպ պատժի միջոցները, և որքան էլ տարօրինակ հնչի, նաև խրախուսանքի միջոցները:

Փորձենք հասկանալ՝ ի՞նչ է պատիժը և խրախուսանքը, ինչպիսի՞ն են դրանք լինում և անրաժե՞շտ են արդյոք դաստիարակության մեջ:

Ակսենք մեր աշխատանքը:

1. Քննարկվում են հարցեր. «Ինչ է խրախուսանքը» և «Ինչ է պատիժը»:

Քննարկումը կատարվում է հետևյալ սխեմայով.

- Խմբերի պատասխանները /խրախուսում և պատիժ/
- Լսարանի կարծիքը /ծնողներ/
-
- Փորձագետների կարծիքը:

2.

«Ծնողների կողմից ի՞նչ խրախուսման կամ պատժի կիրառման տեսակներ են օգտագործվ ում» հարցի քննարկում: Աշխատանք խմբերով:

- Խմբերի պատասխանները
- Ծնողների կարծիքը
- Փորձագետների կարծիքը:

4-9

Դասարանցիների ծնողական ժողովի նախապատրաստաման ժամանակ կատարվել է նախնական անկետավորում տվյալ թեմայով:

Առաջարկվում է տեսնել, թե այդ առումով ինչ են մտածում եր եխաները:

Ցուցադրվում են սահիկներ:

Սահիկ1.«Աշակերտների կողմից տրված խրախուսման և պատժման բացատրություններ ը»:

Սահիկ 2.«Ինչպես են ընտանիքում կիրառվում խրախուսումն ու պատիժը»:

Մեջբերումներ դպրոցականների հարցաթերթիկներից.

- ♦ «Իմ ընտանիքում չկա ոչ խրախուսանք, ոչ պատիժ: Մեզ մոտ պայմանագրային հարաբերություններ են՝ սրա, փոխարենը ստացիր դա, չես անի՝ ոչինչ էլ չես ստանա: Միգուցե դաս է, բայց ինձ ձեռք է տալիս»:
- ♦ «Ինձ հաճախ են պատժում, իսկ խրախուսել ու մասին անզամ խոսք լինել չի կարող, չնայած այն բանին, որցանում եմ ամենինչ անել»:
- ♦ «Ինձ վրա չեն բարկանում,
- ♦ Բայց առանձնապես չեն ել գովում»:

2. Հարցերի քննարկում.

- Ինչի՞ն համար է պետք պատժել երեխային:
- Ինչի՞ն համար է պետք խրախուսել երեխային:

Քննարկումը կատարվում է նոյն սխեմայով:

Ծնողական ժողովին ախապատրաստման ընթացքում երեխաներին հանձնարարված էր

պատասխանել մեկ հարցի. «Եթե ես լինեի հրաշագործ, ապա ինչից կազատվեի

տիարակության մեջ»:

Տեսեք,թե ինչ պատասխաներ են նտվել մեր աշակերտները:

Ցուցադրվում է այս հարցի պատասխաներին համապատասխանող սահիկը: 4.Սահիկը դիտելուց հետո լսարանը, որպես խմբային աշխատանք, ավարտում է հետևյալ անավարտ նախադասությունները.

«Ես գովում եմ երեխային,եթե...»,«Ես բարկանում եմ երեխայի վրա, եթե...»,«Ես նրան նվերներ եմ տալիս, եթե...»,«Ես արգելում եմ նրան, եթե...»:

Խմբերի ներկայացուցիչները ներկայացնում են աշխատանքի արդյունքները: Դասղեկը անց է կացնում խմբային աշխատանքի արդյունքներ իբննարկում: Ապա առաջարկվում է դահլիճում ներկա ծնողներին

Կարդալ իրենց կողմից ավարտված նախադասությունները և խոսքը տալիս է փորձագետներին: Դասղեկ

5. Առաջարկում եմ քննարկել որոշ խնդրահարույց

իրավիճակներ, որոնց կարելի է բախվել կյանքի ընթացքում:

Իրավիճակ 1 Ծնողները երկար

մտածում են՝

Ի՞նչ նվիրել իրենց աղջկան ուսումնական տարին ավարտելու կապակցությամբ, որպես խրախուսանք՝ լավ սովորելու համար: Գնեցին գեղարվեստական գիրք և ամառային լուսանկարների ալբոմ: Նվերը ստանալով՝ աղջիկը բարկացավ. «Ես մտածում եի, որ դուք ինձ համար որևէ արժեքավոր բան կգնեիք: Այ, օրինակ, ընկերուինս

Ծնողները անվավոր չմուշկներ են նվիրել»:

Իրավիճակ 2

Ըստանիքում փոքրիկ է ծնվել, որից հետո ավագ որդու վարքագիծը կտրուկ փոխվել է: Ավելի շատ ագրեսիվություն է սկսել ցուցարերել ծնողներին կատմամբ:

Փոքր եղայրը նոյնպես դարձել է նրա ագրեսիայի առարկան: <Երթական անգամ, երբ մայրը խնդրում է նրան զբաղվել փոքր եղայր հետ, նա պատասխանում է.

«Ես դայակ չեմ»: Ծնողները բարկացան և պատժեցին

նրան: Իրավիճակ 3

Ընտանիքում ընդունված կարգ կա,

Որ երեխաները շաբաթվա վերջում հաշվետվություն են ներկայացնում իրենց ուսման վերաբերյալ: Եթե ծնողների կարծիքով արդյունքները լավեն, ապա երեխաները խրախուավում են դրանով: Եթե երեխաների ուսումնական արդյունքները ծնողներին չեն բավարարում, ապա նրանք, որպես պատիժ, պետք է աշխատեն տանը կամ ամառանոցում՝ մաքրություն անեն, ջրեն այգին և այլն: Երեխաները ջանում էին սովորել, որպեսզի խուսափեն աշխատանքով պատժվելուց:

Ընթանում է իրավիճակների քննարկում:

Դասղեկ՝ Կարողացանք մենք այսօրվա մեր հանդիպման ընթացքում պատասխանել.

«Ինչպես ճիշտ կիրառել պատիժն ու խրախուանքը» հարցին: Երկի թե ոչ, որովհետևսդրա հստակ պատասխանը ոչ-ոք չգիտի: Երեխայի

Դաստիարակությունը բազմաթիվ գործոններից է կախված և ունի անհատական առանձն ահատկություններ: Կարևոր է,

Թե ինչպես են ծևավորվում նրանց փոխհարաբերությունները, ինչքանով են երեխաները և ծնողները հոյզերով մտերիմ միմյանց հետ: Ես հաջողություն եմ մաղթում ծեզ՝ ծեր երեխաների դաստիարակության հարցում: Եվ վերջում ուզում եմ միջանի մեջբերումներ անել Դորոտի Լոունոյի:

«Հեղափոխություն կրթության մեջ» գրքից.

- Երեխաները սովորում են այն ամենը, ինչ տեսնում են իրենց շուրջը:
- Եթե երեխան ապրում է քննադատության մթնոլորտում՝ նա սովորում է քննադատել:
  - Եթե երեխան ապրում է թշնամության մթնոլորտում՝ նա սովորում է պատերազմել:
  - Եթե երեխան շրջապատված է խոճահարությամբ՝ նա սովորում է ինքն իրեն խոճալ:
  - Եթե երեխան զգում է խրախուանք՝ նա սովորում է ինքնավստահ լինել:
  - Եթե երեխային գովում են՝ նա սովորում է բարեհամբռոյր լինել:
  - Եթե երեխան ապրում է սիրո մթնոլորտում՝ նա սովորում է սիրել:
  - Եթե երեխան ապրում է անվտանգության զգացումով՝ նա սովորում է հավատալ ինքն իրեն և շրջապատին:

Դեկի աշխատանքի բնույթը, մանկավարժական գործառույթները, նպատակը և աշխատանքի բյուջեները

Եկեղեցի դասարանի հետ հիմնական աշխատանք վարողներն են: Գործունեության բանակը
բյուջեմ է հետևյալ աշխատանքները.

1. Դասարանում ուսումնադաստիարակչական գործընթացի կազմակերպում՝
  - հետևում է աշակերտների հաճախելիությանը (մատյանում նշում է բացակայությունները, հետևումէ, որ դրանց համար փաստաթուղթ ներկայացվի),
  - աշխատում է առարկայական ուսուցիչների հետ՝ առաջադիմության բարձրացման ուղղությամբ (պարբերաբար ստուգում է օրագրերը, վերլուծում է ընթացիկ և վերջնական գնահատականները)
  - հետևում է աշակերտների կարգապահությանը:

2. Աշակերտների հետ արտադասարանական դաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպում՝

- Կազմակերպում է դասարանական ժողովներ,
- Կազմակերպում է կոլեկտիվ ստեղծագործական աշխատանքներ,
- Կազմակերպում է այցելություններ թատրոն, համերգասրահ, թանգարաններ, ցուցահանդեսներ:

3. Սովորողների հանրօգուտ աշխատանքի (դպրոցամերձ տարածքի մաքրում և այլն) կազմակերպում:

4. Աշխատանք սովորողներ իծնողների հետ՝

- Ծնողներից ակնկալում է, որինու են երեխայի առաջադիմությանը,
- Ծնողների հետ անհատական գրույցներ է ունենում,
- Ծնողական ժողովներ է կազմակերպում:

5. Ծանոթացում սովորողների սոցիալական պայմաններին՝

- Ծանոթանում է սովորողների ընտանիքի կազմին,
- Նրանց բնակարանային և կենցաղային պայմաններին:
- բարոյահոգեբանական պայմաններին

6. Դասարանի աշակերտների սննդի կազմակերպում

(նյութական օգնության կազմակերպում):

7. Թղթավարություն՝

- Ամփոփում է աշակերտների առաջադիմության տվյալները,
- Լրացնում է դասամատյանը,
- Լրացնում է անձնական գործերը,
- Աշակում է դասղեկի աշխատանքային պլան:

8.

Աշխատանք մանկավարժահոգեբանական կարողությունների խորացման ուղղությամբ:

Դասղեկական ժամի դաստիարակչական գործառույթները

Դասղեկականժամը աշակերտների հետդաստիարակչականաշխատանքիկազմակերպմանկարն որագույնձևերից

Այս եւրառվում է դասացուցակի մեջ և անց է կացվում յուրաքանչյուր շաբաթ՝ որոշակի օր:

Դասղեկական ժամի ձևերը տարբեր են. դասախոսություն, զրույց, բանավեճ,

Վիկտորինա, մրցույթ, խաղ, կոնֆերենս, հեռակա ձանապարհորդություն, տոն և այլն:

Դասղեկական ժամը կատարում է հետևյալ դաստիարակչական ֆունկցիաները. կրթական, կողմնորոշման, ուղղորդման և ձևավորման:

Կրթական ֆունկցիա - կարևորվում է նրանով, որ դասղեկի ժամը ընդլայնում է աշակերտների գիտելիքների շրջանակը:

Դասղեկական ժամի առարկա կարող է հանդիսանալ գիտությունների տարբեր ոլորտներ ից բերված անդեկություններ, սոցիալական կյանքի երևույթներ, երեխաների հոգեբանական խնդիրներ:

Կողմնորոշող ֆունկցիա -

Նպաստում է իրադարձություններին և երևույթներին բարոյական գնահատական տալուժամանակ՝

հենվելով բարոյական և հոգևոր արժեքների վրա, աշակերտների մոտ աշխարհի հանդեպ որոշակի վերաբերմունքի ձևավորմանը: Հաճախ դասղեկական ժամերը օգնում են աշակերտներին կողմնորոշվել հասարակական արժեքների մեջ:

Ուղղորդող ֆունկցիա -

Դասղեկի ժամի այս ֆունկցիան նախատեսում է աշակերտների գործունեության կազմակերպում, ազդելով նրանց վարքագծի վրա, որպեսզի գիտելիքները վերածվեն համոզունքի:

Ձևավորող ֆունկցիա -

Արտահայտվում է աշակերտների մոտ իրենց արարքների և իրենց իրենց գնահատելուկար ողության ձևավորման մեջ, օգնում է վարել երկխոսություն, շարադրել փաստերով, արտահայտել սեփական կարծիքը

Հաճախ դասղեկի ժամը միաժամանակ կատարում է նշված բոլոր չորս ֆունկցիաները. այնուհետեւ կրթում, և՝ կողմանորոշում, և՝ ուղղորդում, և՝ ձևավորումէաշակերտներին:

Այս ֆունկցիաները, հնարավորինս պետք է արտացոլվեն դաստիարակչական միջոցառման նպատակի ձևակերպման մեջ:

Դասղեկի ժամերի թեմատիկան տարբեր է: Դասղեկի ժամերը կարող են նվիրվել.

- բարոյաէթիկական
- գիտությաննեխմացության
- գեղագիտական
- պետությաննեխրավունքի
- հիգենայինառողջապրելակերպի
- հոգեբանական
- բնապահպանական
- համադպրոցական /կարենոր հասարակական իրադարձությունների,
- տոնականօրերի/ խնդիրների:

Դասղեկի խնդիրը – ստեղծել մանկավարժական տարածքեր եխային քնության զարգացման, նրան երաշխարհի հարստացման համար:

Լավ է, եթե եր եխաների հետ շփվելի սղաստիարակը կառաջնորդվի յուրահատուկ կանոնակարգ ուժ, որը իր մեջ ներառում է այսպիսի կանոններ.

- Սիրել երեխաներին
- Երբեք շմոռանալ խրախուսել երեխաներին լավ արարքի համար
- Երբեք շհամեմատել երեխաներին
- Չունենալ սիրելիներ
- Երբեք չքողոքել երեխաներից
- Կարողանալ ներել
- Կարողանալ օգնել
- Կարողանալ համբերել ևսպասել
- Կարողանալ հետաքրքիր մարդ լինել
- Կարողանալ սիրով պահանջել և սիրել պահանջելով
- Կարողանալ յուրաքանչյուրի համար բարի խոսքեր գտնել

- Կարողանալ ընդհանուր լեզու գտնել՝ ուսուցիչների և ծնողների հետ
- Կարողանալ աշակերտական կատարել երեխաների հետ
- Յուրաքանչյուր երեխայի մոտգտնել կարեռորակներն օգագացնելու դրա կողմանը
- Ամենին հորինել երանցի հետմիասին, այլուր են բանցփոխարեն
- Սովորեցնել երեխաների նրանք, ովքասիանատվություն, հարգանքի բենցեմուսներին կատամամբ:

Դասի էկությունը բարակական է և աշխատավոր, բարդությունը:

Միշտ պետք է գրաղվել երեխաների հետ, միշտ նորսնունդ տալներանցուղեղին, պատկերացմանը, հոգուն, արդյունքների կարսպասելի հատուցություն:

Դասարանի դեկավարը (այսուհետ՝ դաստեկ), իսկ տարրական դպրոցում՝ դասվարը՝

1) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում իր դասարանի սովորողների շրջանում, հայտնաբերում է կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված սովորողի (ընտանիքի) և դրա մասին մեկօրյա ժամկետում տեղեկացնում է դպրոցի տնօրենին՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս մանկավարժական աշխատողների հետ.

2) մասնակցում է իր դեկավարած դասարանում սովորողների կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի դիտարկմանը, բացահայտմանը, գնահատմանը և մանկավարժական աշխատության համապատասխան ծառայությունների մշակմանը, դրանց ապահովմանը.

3) նպաստում է սովորողների նկատմամբ դպրոցի և ընտանիքի միասնական մանկավարժական պահանջների կատարման ապահովմանը.

4) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն.

5) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործավարությունը, էլեկտրոնային գրանցումները, դպրոցի տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին տեղեկատվություն.

6) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ և այլ միջոցառումներ.

7) դպրոցի մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում սովորողին խրախուսանի կամ կարգապահական տույժի ներկայացնելու հարցը:

Դասարանի դեկավարը (այսուհետ՝ դասղեկ), իսկ տարրական դպրոցում՝ դասվարը՝

- 1) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում իր դասարանի սովորողների շրջանում, հայտնաբերում է կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված սովորողի (ընտանիքի) և դրա մասինմեկօրյա ժամկետում տեղեկացնում է դպրոցի տնօրենին՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս մանկավարժական աշխատողների հետ.
- 2) մասնակցում է իր դեկավարած դասարանում սովորողների կրթության առանձ-նահատուկ պայմանների կարիքի դիտարկմանը, բացահայտմանը, գնահատմանը և մանկավարժահոգեբանական աջակցության համապատասխան ծառայությունների մշակմանը, դրանց ապահովմանը.
- 3) նպաստում է սովորողների նկատմամբ դպրոցի և ընտանիքի միասնական մանկավարժական պահանջ-ների կատարման ապահովմանը.
- 4) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն.
- 5) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործավարությունը, էլեկտրո-նային գրանցումները, դպրոցի տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին տեղեկատվություն.
- 6) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային երսկուրսիաներ, շրջազայնություններ և այլ միջոցառումներ.
- 7) դպրոցի մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում սովորողին խրախուսանքիկամ կարգապահական տույժի ներկայացնելու հարցը: